

Motion till riksdagen 2007/08:N20

**av Kent Persson m.fl. (v)
med anledning av prop. 2007/08:143**

Samgående mellan Posten AB (publ) och Post Danmark A/S

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om ett bemyndigande att minska statens ägarandel efter ett eventuellt samgående.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en framtida börsintroduktion.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om planerna för postnummerregistret och Svensk Adressändring AB.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bristen på klarhet vad gäller den bolagsrättsliga konstruktionen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en redogörelse för hur en väl fungerande postdistribution ska upprätthållas.

Bakgrund

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ett samgående mellan Posten AB och Post Danmark A/S och bemyndigar regeringen att minska statens ägarandel i Posten AB.

Regeringen hävdar i sitt förslag till riksdagen att ett samgående med en annan aktör är viktig och att Post Danmark A/S är denna aktör. Regeringen vill visa att den samhällsomfattande posttjänsten inte kommer att ändras och att privatiseringar inte har givit upphov till negativa effekter på lönsamhet eller kvalitet i de exempel som ges. De privatiseringar som skett har skett ”under senare år”, och vi menar att det är alltför tidigt att avgöra hur kvaliteten på den samhällsomfattande posttjänsten kommer att se ut i ett till att börja med semiprivat postföretag med ansvar för hela Sveriges postutdelning. Vad gäller

Fel! Okänt namn på

ändringar av denna kan privatiseringen av Televerket vara en erfarenhet som förskräcker. Sveriges beslutande organ har i dag i stor utsträckning avhändert sig möjligheten att ingripa när Telia Sonera, som det heter i dag, stoppar investeringar av rädsla för konkurrenter eller när bolaget anser att vissa abonnenter inte är lönsamma i glesbygd och därför i praktiken lämnar dem utan telekommunikation. De farhågor som vi har på detta område förstärks också av att regeringen relativt utförligt i propositionen argumenterar för att det egentligen är Posten i kombination med Post- och telestyrelsen som är de egentliga aktörerna och att det ”inom Posten finns i dag inga verksamheter som staten särskilt behöver bevaka genom ägarrollen” (sid. 13).

Vänsterpartiet håller inte med om denna handsoff-politik utan anser att en för hela landet fungerande postverksamhet i högsta grad tillhör regeringens och riksdagens intresseområde. Till det kommer att man redan i propositionen aviserar ändringar på ett flertal områden som man då med sitt bemyndigande vill kunna göra utan riksdagens hörande. Man vill t.ex. studera effekterna av ett samgående och eventuella följder för regleringen på postmarknaden. Vänsterpartiet tror att regeringens färdriktning är mot en ytterligare avreglering vilket kommer att försämra läget för de mest utsatta regionerna. Man aviserar också att en börsnotering i framtiden kan vara möjlig och vill ha ett bemyndigande att minska statens andel till 34 % och man anser inte att en statlig post har bättre förutsättningar att möta konkurrens. Vänsterpartiet anser inte att regeringen kan få ett sådant bemyndigande och föreslår att förslaget avslås.

Planerna på en börsnotering säger Vänsterpartiet helt nej till. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Det låga självförtroendet för statlig basverksamhet, som vi anser att postverksamhet är, lyser tydligt igenom. Vi kan förstå att ett samarbete eller ett samgående med en annan aktör kan vara nödvändigt på en avreglerad europeisk marknad. Det betyder inte att vi anser att en privatisering av postverksamheten automatiskt följer med på köpet.

Remissinstanserna har mycket väl förstått regeringens avsikter och de återspeglas också i deras utlåtanden. Naturligtvis anser Svenskt Näringsliv att statens andel av det nya bolaget ska minska ytterligare relativt snart. Däremot hyser både Glesbygdsverket och Nutek farhågor för hur samgåendet ska påverka den samhällsomfattande posttjänsten, vilket betyder att man är bekymrad för de utsatta regionerna och för blindas, synskadades och läshandikappades möjlighet till sin nu självklara postservice. Man är också genom sitt bekymmer över den samhällsomfattande posttjänstens utveckling oroad över hur det i framtiden kommer att se ut för äldre och funktionshindrade i glesbygd som i dag har en särskild lantbrevbärarservice. Post- och telestyrelsen (PTS) lyfter upp frågan om framtiden för postnummersystemet och Postens majoritetsäggande av Svensk Adressändring AB. I denna fråga ger regeringen inget svar vilket är en stor brist i propositionen. Vi anser att denna fråga måste utredas innan något beslut kan fattas i fråga om samgåendet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Tilläggas kan också att förslaget till samgående verkar ha kommit till i en hast. Detta visar sig genom att det i högsta grad är oklart hur det nya bolaget ska konstrueras. Man för därför fram två alternativa bolagsrättsliga konstrukt-

Fel! Okänt namn på

ioner och menar att den här propositionen gäller för båda. Vi har tidigare sett att statliga beslut som tas snabbt oftast blir hafsverk där en surdeg ligger kvar och skadar själva verksamheten i årtal efteråt. Vänsterpartiet vill inte understödja sådana beslut och föreslår att frågan utreds betydligt noggrannare innan beslut tas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Med tanke på alla dessa brister i propositionen och allmänhetens kompakta motstånd till en utförsäljning av Posten AB på något sätt anser vi att regeringen måste återkomma med en redogörelse för hur en väl fungerande postdistribution ska kunna upprätthållas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 12 maj 2008

Kent Persson (v)

Ulla Andersson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Peter Pedersen (v)

Marie Engström (v)

Jacob Johnson (v)